

Sve o posledicama upale pluća nakon kovida

Od zamaranja i kašlja do narušene plućne funkcije

Nakon preležane kovid pneumonije posledice mogu biti blage, poput zamaranja ili dugotrajnog kašlja, ali i veoma ozbiljne kao što je trajno oštećenje osnovne funkcije pluća, što znači da se narušava unos kiseonika i eliminacija ugljen-dioksida

Kovid pneumonije su izazvane SARS CoV-2 virusom iz grupe korona virusa i predstavljaju komplikaciju kovid 19 infekcije. Upala pluća ili pneumonija izazvana ovim virusom razlikuje se od upale pluća izazvane drugim virusima ili bakterijama pre svega po tome što je, po pravilu, obostrana i tipično izgleda na snimcima pluća – kao mlečno staklo.

– Pored toga, kovid pneumonija često bude prisutna i bez tipičnih simptoma. Kod određene grupe bolesnika sa kovid pneumonijom zabeleže se niske vrednosti zasićenosti krvi kiseonikom, tzv. saturacija kiseonikom, a bolesnik negira bilo kakve tegobe. S druge strane, kod određenog procenta bolesnika može se razviti i teš-

Ukoliko se pojavi otežano i ubrzano disanje, konfuzija, plava prebojenost usana – to su simptomi koji ukazuju na težu formu kovid pneumonije, što iziskuje dalje lečenje u bolnici

ka forma kovid pneumonije, u oko 15 odsto slučajeva, koja zahteva bolničko lečenje i primenu mehaničke ventilacije. Prema tome, pneumonija izazvana korona virusom svakako nije tipična pneumonija zbog svoje šarolike prezentacije – objašnjava prof. dr Dušanka Obradović, internista-pulmolog, načelnica Odeljenja za intenzivnu negu nivo 2 sa Instituta za plućne bolesti Vojvodine u Sremskoj Kamenici.

Simptomi kovid pneumonije

Simptomi kovid pneumonije su povišena temperatura, suv kašalj i otežano disanje. Pored toga, može se javiti i groznica, glavobolja, gubitak čula mirisa i ukusa, ubrzan srčani rad, ubrzano disanje.

– Ukoliko se pojavi otežano i ubrzano disanje, konfuzija, plava prebojenost usana, to su simptomi koji ukazuju na težu formu kovid pneumonije, što iziskuje dalje lečenje u bolnici – navodi prof. dr Obradović.

Lečenje zavisi od težine bolesti

Uporedo sa razvijanjem vakcina protiv kovid infekcije, dodaje naša sagovornica, razvijala se i terapija.

– Terapija kovid pneumonije se ordinira u odnosu na težinu kliničke slike. Kod lakših oblika terapija podrazumeva mirovanje, uzimanje dosta tečnosti i vitamina. Antivirusna terapija, koja danas podrazumeva nekoliko preparata, može se

Kovid pneumonija je po pravilu obostrana i ima tipičan izgled na snimcima pluća – kao mlečno staklo

ordinirati i u vanbolničkim uslovima, uz redovno praćenje kliničkog stanja bolesnika.

U srednje teškim i teškim formama kovid pneumonije, kaže naša sagovornica, lečenje se sprovodi u bolnici, i podrazumeva primenu kiseonične terapije, a u veoma teškim slučajevima i primenu mehaničke ventilacije.

– Pored toga, u slučajevima prisustva i bakterijske infekcije daju se antibiotici, a u slučajevima veće zahvaćenosti plućnog tkiva uz tešku kliničku sliku primenjuje se i kortikosteroidna terapija.

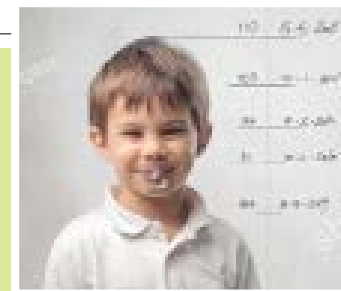
Od blagih do trajnih posledica

Kako je pandemija odmicala, tako se sticalo i znanje o posledicama nakon preležane kovid pneumonije, a one mogu biti blage, u vidu zamaranja ili dugotrajnog kašlja, i veoma ozbiljne, u smislu trajnog narušavanja plućne arhitektonike.

– U ovakvim slučajevima kod bolesnika se i nakon završetka lečenja kovid pneumonije dugo prate promene na rendgenskim snimcima, koje mogu biti veoma šarolike. Zajedničko im je to što dovode do dugotrajnog, a u nekim slučajevima i trajnog oštećenja osnovne funkcije pluća, a to je snabdevanje organizma kiseonikom i eliminacija ugljen-dioksida iz krvi. Ovakve promene kao krajnju posledicu imaju primenu kiseonične terapije u kućnim uslovima, uz invaliditet različitog stepena.

Violeta Nedeljković

violeta.nedeljkovic@bliczena.rs

Najbolje je da poredite dve visine u razmaku od šest meseci ili godinu dana i, ako postoji značajno izostajanje, skrenite pedijatru pažnju na problem

Poremećaj rasta leči se na vreme

Ako primetite da je vaše dete među najnižima u razredu, da ne raste ili ne raste kako treba, odmah ga vodite lekaru

Ako je vaše dete među najnižima u razredu i imate utisak da ne raste ili ne raste kako treba, obratite se lekaru da mu napravi njegovu krivu rasta. Nepravilan rast i razvoj deteta je najvažnije otkriti na vreme.

– Nepravilan rast i razvoj deteta vrlo je važno otkriti na vreme, te redovno merite visinu i težinu i na taj način pratite rast i razvoj deteta. Ako je dete niže u odnosu na svoje vršnjake, ako primetite da sporije napreduje, obratite se pedijatru, jer ako se poremećaj rasta ne otkrije i ne leči na vreme, može dovesti do brojnih zdravstvenih posledica – izjavila je dr sc. med. Tatjana Milenković, pedijatar-endokrinolog i načelnica Odeljenja endokrinologije Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije „Dr Vukan Čupić“.

Prof. dr Vera Zdravković, načelnica endokrinologije na Univerzitetској dečjoj klinici u Tiršovoj, kaže da nije loše ni da u kućnim uslovima roditelji sami mere visinu dece.

– Bitno je da uporedite dve visine u razmaku od šest meseci, a možda najbolje godinu dana. Ako primetite da postoji značajno izostajanje, a da slučajno pedijatar to nije primetio, ili iz nekog razloga niste ni bili kod pedijatra, skrenite pažnju na problem.

Dr sc. med. Vesna Cvetković, pedijatar-endokrinolog sa Klinike za Dečje interne bolesti UKC Niš, kaže da rast predstavlja jedan od najpouzdanijih pokazatelja zdravstvenog stanja deteta, adekvatne ishrane i povoljnog psihološkog okruženja.

– Osnovni metod za otkrivanje poremećaja rasta je redovno merenje telesne visine, registrovanje izmerene visine i poređenje sa standardima uz korišćenje karte rasta.

Olga Davidović iz Udruženja pacijenata „Horast“

poručuje da je najvažnije da pratite promene u grafikonima krive rasta svog deteta, jer iz grafikona se mogu uočiti promene koje ukazuju na poremećaj rasta i razvoja.

– Visina i težina su povezani i dobri su pokazatelji detetovog zdravlja. Ne treba brinuti bez potrebe, jer su neka odstupanja sasvim moguća, ali u slučaju da uočite veće razlike u grafikonu rasta svog deteta u odnosu na referentne vrednosti, obratite se izabranom lekaru za savet.

V. N.